

С Т А Н О В И Щ Е

От: проф. д-р Георги Светлозаров Петрунов, катедра „Икономическа социология“, Университет за национално и световно стопанство, научна специалност „Социология“

Относно: конкурс за доцент по научна специалност „Социология“ (социология на миграциите) област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата в УНСС, обнародван в ДВ, бр. 60 от 29.07.2022 г.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Икономическа социология“ на УНСС съгласно Решение на АС № 5/01.06.2022 г.

Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 2404/28.09.2022 г. на Заместник-ректора на УНСС.

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса.

Материали в обявения конкурс е подал един кандидат – гл. ас. д-р Михаела Михайлова Мишева, която от 2007 г. е главен асистент в катедра „Икономическа социология“ на УНСС. Преди това кандидатът е заемал позиции като изследовател в социологическа агенция, специалист по реклама в БДЖ, контент-анализатор в МТСП и като преводач.

През 2014 г. гл. ас. Михаела Мишева придобива ОНС „доктор“ по специалност „социология“ в УНСС. Висшето образование на кандидата също е по социология от Ягелонския университет в Краков, Република Полша.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

3.1. Изпълнение на количествените изисквания

Гл. ас. д-р Михаела Мишева изпълнява националните минимални изисквания и допълнителните количествени изисквания на УНСС към научната и преподавателската дейност на кандидатите за заемане на академична длъжност „доцент“ област 3. Социални, стопански и правни науки. При минимален праг от 720 точки са постигнати 1337,5 точки.

Най-значително преизпълнение на националните минимални изисквания е постигнато по Група Д, която е свързана с цитиранията на кандидата.

Д-р Мишева представя в конкурса две монографии – хабилитационен труд и участие в колективна монография, която не е представена като основен хабилитационен труд, в която тя е автор на две глави и части от трета с общ обем от 117 страници, както и глава от колективна монография. Представени са две студии, една самостоятелна и една в съавторство, индексирани в Scopus и още шест публикации. Д-р Мишева има публикуван самостоятелен университетски учебник и е съавтор в основния учебник, който се използва за обучение на студентите, изучаващи учебната дисциплина „Икономическа социология“ в УНСС. За публикациите в съавторство е отразено необходимото редуциране на точките в картата за изпълнение на количествените изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Представена е информация за участие на кандидата в два национални и един университетски научноизследователски проекта.

3.2. Изпълнение на качествените изисквания

За изпълнението на качествените изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“, с потенциален кандидат д-р Мишева, Съветът по хабилитация на УНСС е дал положително становище.

В периода 2014-2017 г. гл. ас. д-р Мишева е била Научен секретар на катедра „Икономическа социология“ и член на Факултетния съвет на Общикономически факултет.

Инициатор е на сключването на договор между УНСС и Ягелонски университет за обмен на студенти по програма Еразъм +. Д-р Мишева е координатор по договора до 2018 г. и е била гост-преподавател в Института по социология на Ягелонския университет.

Членува в две престижни професионални организации – Българската социологическа асоциация и Международната социологическа асоциация. Д-р Мишева е била член на организационния съвет и редколегията на една национална и една международна конференция, както и на две издания на Национална конференция за докторанти по социология. Организираща е три публични лекции в УНСС по въпроси на миграцията.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност за всеки кандидат поотделно

В картата за изпълнение на количествените изисквания д-р Мишева е посочила учебна натовареност от 1032 часа лекции, 1365 часа упражнения и 300 часа упражнения на английски език в УНСС.

Учебникът, подготвен от кандидата, по достъпен начин представя различни теории относно миграциите, изведени са конкретни казуси и са поставени въпроси,

които подпомагат подготовката на студентите, изучаващи учебните дисциплини „Международни миграции“ и „Миграционни изследвания“.

За нивото на преподавателската дейност на д-р Мишева може да се съди и от високата оценка, дадена от анкетираните студенти от УНСС през семестрите, в които са провеждани изследвания по темата.

5. Оценка на публикациите и научните приноси на кандидата

Публикациите, които гл. ас. д-р Мишева е представила в конкурса за „доцент“, показват постоянство в нейните изследователски интереси и детайлно проучване на една основна тема – миграциите. Това напълно съответства на темата на обявения конкурс, а именно „Социология на миграциите“. Не малка част от публикациите на кандидата са в съавторство, затова в оценката ми ще се съсредоточа основно върху хабилизационния труд на кандидата, който събира и оформя в едно цяло основните изследователски търсения на д-р Мишева през годините.

Високо трябва да се оцени детайлната теоретична рамка, в която д-р Мишева поставя изследвания проблем – завръщащата се миграция. В нея са дефинирани понятията, които се използват в изследването, описват се подходи за изследване на миграциите, прави се таксиномия на различните теории, прилагани в изследователското поле на миграциите. Чрез прилагане на основните концепции на разработения от Амартая Сен и доразвит от Ингрид Робейнс *capability approach* д-р Мишева показва значението на множеството фактори, различни от икономическите, които имат роля за решението за завръщане и оставане в страната на произход.

Основна линия на анализ е връзката между миграция и социално-икономическо развитие, което позволява да бъдат разкрити различни характеристики на този динамичен процес. Авторът обръща внимание както върху позитивните, така и върху негативните аспекти от завръщащата се миграция, от една страна върху страната на произход, а от друга страна върху самите мигранти. Това ми се струва особено ценно за българския контекст, тъй като у нас се наблюдава една тенденция на идеализиране на завръщащите се мигранти и натоварването им с огромни очаквания относно ползите, които те биха могли да донесат за българското общество. Затова е важно да има повече научни изследвания, основаващи се на теоретични постановки и актуални емпирични данни, които да представят една детайлна картина на ситуацията, свързана със завръщащите се от чужбина българи.

Обсъждането на политики за завръщане и реинтеграция, разискване на тяхната ефективност относно различни групи мигранти, на предимствата и негативите, които могат да имат, които д-р Мишева прави в хабилизационния си труд, създава условия за формиране на политики, основани на знание.

6. Основни критични бележки и препоръки към всеки кандидат поотделно

В становището ще посоча една препоръка към бъдещата работа на кандидата: да продължи с подготовката на публикации в списания, индексирани в световноизвестни бази данни. Подобна препоръка е свързана с политиките на национално и университетско ниво, които са насочени към повишаване на публикациите на българските преподаватели и изследователи в световноизвестни бази данни.

Бих искал да поставя и два въпроса към кандидата: В монографията си д-р Мишева отбелязва, че битоващата навремето идея, че завръщането е свързано с неуспех в чужбина е отхвърлена и днес мигрантите се приемат като инструмент за положителна промяна, което предполага необходимостта от разработване на политики за завръщане и реинтеграция. В тази връзка: Дали конкретни мерки за реинтеграция на завръщащи се българи (особено, ако са свързани с финансова подкрепа и данъчни облекчения) не е предпоставка за напрежение на така или иначе разделеното, поне в момента, българско общество? Съществува ли опасност мерките за реинтеграция на завръщащи се мигранти да се насочат само към висококвалифицирани специалисти?

7. Заключение

Кандидатът изпълнява изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и допълнителните изисквания на УНСС за заемане на академична длъжност „доцент“. В заключение заявявам положителното си становище за заемане от гл. ас. д-р Михаела Михайлова Мишева на академичната длъжност „доцент“ в обявения конкурс по научна специалност „Социология“ за нуждите на катедра „Икономическа социология“ при Общикономически факултет на Университет за национално и световно стопанство.

28.11.2022 г. / гр. София

Подпис:

OPINION

By: Prof. Dr. Georgi Svetlozarov Petrunov, Department of Economic Sociology, University of National and World Economy, scientific specialty “Sociology”

Regarding: competition for **Associate Professor** in scientific specialty “Sociology” (sociology of migration) field of higher education: 3. Social, economic and legal sciences, professional field 3.1. Sociology, anthropology and cultural studies at UNWE, promulgated in SG, issue 60 from 29.07.2022

1. Information about the competition

The competition was open for the needs of the Department of Economic Sociology of UNWE pursuant to Decision of Academic Council No 5/01.06.2022.

I am on the scientific panel for the competition pursuant to Order No 2404/28.09.2022 of the Vice-Rector for Research and International Affairs of UNWE.

2. Brief information about the candidates in the competition

Only one candidate has submitted her application for the open position, Asst. Prof. Mihaela Mihailova Misheva, Ph.D., who has been appointed as chief assistant since 2007 at the Department of Economic Sociology at UNWE. Before that, the candidate has held positions as a researcher in a sociological agency, an advertising specialist in BDZ, a content analyst in the ministry of labor and social policy, and a translator.

In 2014 Asst. Prof. Misheva obtained a Doctorate in Sociology at UNWE. The applicant completed her higher education in Sociology at the Jagiellonian University in Krakow, Republic of Poland.

3. Meeting the requirements for holding academic position

3.1. Meeting quantity requirements

Dr. Misheva fulfills the national minimum requirements and the additional quantitative requirements of the UNWE for research and teaching for the academic position "Associate professor," area 3. Social, economic and legal sciences; the candidate has received 1337.5 points, above the threshold of 720 points.

The most significant achievement of the candidate, well above the national minimum requirements, is in Group D, which comprises the applicant's citations.

Dr. Misheva has submitted two monographs for the competition; one is her habilitation thesis and a collective monograph, in which she is the author of two chapters and parts of a third with a total volume of 117 pages, as well as a chapter of collective monograph. In addition, two studies, one independent and one co-authored, indexed in

Scopus, and six more publications are presented. Dr. Misheva has authored a university textbook and is a co-author of the main textbook, which is used by students in the academic discipline "Economic Sociology" at UNWE. As required, the co-authored publications are given less points in the assessment card for the academic position of associate professor.

The candidate has also submitted information for taking part in two national and one university research projects.

3.2. Meeting quality requirements

The habilitation council at UNWE has given a positive statement regarding the achievement of the quality requirements for the open position.

In the 2014-2017 period Dr. Misheva has served as scientific secretary of the Economic Sociology Department and was a member of the Faculty Council of the Faculty of General Economics.

She initiated a student exchange agreement under UNWE and the Jagellonian University under Erasmus+. Dr. Misheva has coordinated the exchange program until 2018 and has also been a guest lecturer at the Sociology Institute of the Jagellonian University.

She is a member of two prestigious professional organizations – the Bulgarian Sociology Association and the International Sociology Association. Dr. Misheva has also been a member in the organization committee and the editorial board of one international and one national conference; for two years, she also helped organize the National conference for doctoral candidates in sociology. She has organized three public lectures at UNWE on the topic of migration.

4. Assessment of the candidate's teaching activity

In her assessment card for the fulfillment of the quantitative requirements, Dr Misheva has indicated a teaching load of 1032 lecture hours, 1365 seminar hours and 300 hours of seminars in English at UNWE.

The textbook written by the candidate presents in an accessible way different theories about migrations, concrete case studies and questions that support students studying the academic disciplines "International Migrations" and "Migration Studies".

The level of Dr. Misheva's teaching activity can also be judged by the high student evaluations received during the semesters in which research was conducted on the topic.

5. Assessment of the candidate's publications and scientific contributions

The publications submitted by Dr. Misheva present a consistent interest in her main research topic - migration. This fully corresponds to the thematic area of the announced competition, namely "Sociology of Migrations". Since many of the candidate's publications

are co-authored, I will focus mainly on the candidate's habilitation work, which collects and presents the main research pursuits of Dr. Misheva over the years.

The detailed theoretical framework in which Dr. Misheva puts the studied problem - return migration - should be highly appreciated. It defines the concepts used in the research, describes approaches to the study of migrations, and makes a taxonomy of the various theories applied in the research field of migrations. By applying the basic concepts offered by the capability approach developed by Amartya Sen and further elaborated by Ingrid Robbins, Dr. Misheva shows the importance of the multiple factors, other than economic ones, that play a role in the decision to return and stay in the country of origin.

A main line of analysis is the relationship between migration and socio-economic development, which allows to reveal different characteristics of this dynamic process. The author draws attention to both the positive and negative aspects of return migration, focusing, on the one hand the country of origin, and on the other hand, on the migrants themselves. This seems to me to be particularly valuable for the Bulgarian context, since there is a tendency to idealize returning migrants and burden them with huge expectations regarding the benefits they could bring to Bulgarian society. Therefore, it is important to have more scientific studies based on theoretical ideas and current empirical data, which could present a detailed picture of the situation of Bulgarians returning from abroad.

Discussing return and reintegration policies, debating their effectiveness regarding different groups of migrants, the advantages and negatives they may have, which Dr. Misheva does in her habilitation work, provides good theoretical basis for the development of knowledge-based policies.

6. Main critical notes and recommendations to the candidate

I have one recommendation for the candidate's future work: to continue publishing in journals indexed in world-renowned databases. This recommendation reflects the policies at the national and university level, which are aimed at increasing the number of Bulgarian researchers getting published in world-renowned databases.

I would also like to ask a question to the candidate: In her monograph, Dr. Misheva notes that the old idea that return is associated with failure has been rejected and today migrants are accepted as an instrument for positive change. The possibilities for return and reintegration policies discussed by the author are also in this direction. In this connection, my question is: Whether specific measures for the reintegration of returning Bulgarians (especially if they are related to financial support and tax reliefs) is not a prerequisite for tension in the anyway divided, at least at the moment, Bulgarian society? Is there a risk the measures for reintegration of returning migrants to be directed only to highly qualified specialists?

7. Conclusion

The candidate has met the requirements of the ADASRB, the Rules for its application and the additional requirements of UNWE for holding the academic position “Associate Professor”. In conclusion, I hereby state my positive opinion on the appointment of Assist. Prof. Mihaela Mihailova Misheva, PhD to the academic position “Associate Professor” in the open competition in the scientific specialty “Sociology” for the needs of the Department of Economic Sociology at the Faculty of General Economics of the University of National and World Economy.

28.11.2022 / Sofia

Signature: